



ST. 35
15. SEPT.
LETO V
1966

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRije ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO, AVTOMATIKO IN ELEMENTE, KRANJ

Iskrino ozvočenje na II. svetovnem prvenstvu v veslanju na Bledu je delovalo odlično

Pred dnevi se je na Bledu končalo II. svetovno prvenstvo v veslanju, na katerem je sodelovalo kar enaintrideset veslaških reprezentanc. Ne gre sicer za to, da bi tu opisovali dogodke in športne dosežke najboljših veslačev z vsega sveta, pač pa je prav, da na tem mestu izrečemo pohvalo ustvarjalcem posebne naprave za ozvočenje celotnega dogajanja svetovnega prvenstva na Bledu. Priznanje gre v tem primeru tako kolektivu tovarne »Elektromehanika«, kakor tudi petčlanski montažni in vzdrževalni ekipi iz našega servisa, katero je vodil naš vrli športnik in smučarski reprezentant Roman Seljak in je vsekakor težko preizkušnjo, kot že marsikatero prejšnjo, odlično prestala.

Za ozvočenje in celotno komunikacijo na področju številnih službenih mest prizorišča veslaškega prvenstva na Bledu je bilo treba izdelati posebno kvalitativno in vzdržljivo ojačevalno napravo, ki bi bila kos vsem zahtevam. Le-te vse dni prvenstva vsekakor niso bile majhne, a so vendar pokazale, da je naprava odlično izvedena. V zvezi z našim ozvočenjem na Bledu smo naprosili vodjo servisne službe PSO, tov. Marjana Dvo-

račka, za nekaj odgovorov na našo radovednost. Rad nam je ustregel, vendar je brž dodal, naj bi se vsekakor pogovoril z ekipo, ki je delala na Bledu, saj bo le-ta še lažje zadostila naši radovednosti.

(Dalje na 6. strani)



Pretekli teden sta obiskala ISKRO bolgarski minister za strojogradnjo inž. Marii Ivanov in namestnik predsednika planske komisije inž. Nikola Kalčev. K nam sta prišla z namenom, da bi se podrobneje seznanila z našim proizvodnim programom in sploh izdelki, ki pridejo v poštev za nakup. V Kranju sta jih sprejela pomočnik generalnega direktorja ZP inž. Jože Preželj in direktor »Elektromehanika« Boris Kryštufek s sodelavci. V sproščenem pogovoru sta gosta dobila potrebne podatke, si ogledala še tik pred zaključkom dopoldanske izmene proizvodnje v »ELEKTROMECHANIKI« in nato odpotovala na Bled.

Ob 30-letnici tekstilne stavke in 20-letnici Iskre

Slavje v »Iskri«

Kranj, 10. septembra — Ta dan so v kranjski tovarni že v dopoldanskem času vedre melodije prek zvočnikov pripravljale tisto vzdušje, ki je potrebno, da se slavje ob tako pomembnih obletnicah občuti zares z vsem srcem in zavestjo plodnega dela. — Že od daleč so zastave in svetlobni napis — 20 let Iskre — opozarjali na ta dogodek. Ob 12. uri so v tovarni usavili delo in odšli v veliko dvorano ATN na proslavo, kjer je prvi spregovoril direktor »Elektromehanike« tov. Boris Kryštufek.

»Pred 20 leti je bila z dekretom ministra za industrijo osnovana »Iskra« v Kranju. Ob tej priliki pozdravljam člane kolektiva, udeležence tekstilne stavke in tiste, ki jim je že preteklo dvajsetletno delo v naši tovarni. Posebno pozdravljam naše goste, ki so s svojo prisotnostjo počastili našo proslavo. Med nami so: predsednik občinske skupščine tov.

Martin Košir, podpredsednik Edo Vončina, sekretar občinskega komiteja Aci Puhar, predsednik sindikatov Kranj, Stane Božič, predsednik Socialistične zveze Vili Tomat, naši bivši direktorji dr. Stefan Soba, Silvo Hrast, inž. Danilo Dolgan, sedanji generalni direktor Vladimir Logar s svojimi sodelavci, direktorji naših sesterskih tovarn v okviru podjetja in

direktorji skupnih služb. Vsem gostom se za obisk najlepše zahvaljujem in želim, da se med nami dobro počutijo.

Zatem je tekstilni stavki pred 30 leti predsednik sindikata tov. Anton Čuda posvetil naslednje misli:

»Sirena naše tovarne je 20. 8. 1936 dala znak za začetek velike tekstilne stavke Slovenije — tako piše na spominski plošči v kranjski tovarni. V noči med 15. in 16. septembrom pa bo poteklo 30 let, odkar je stara jugoslovanska policija in žandarmerija z orožjem pregnala stavkajoče delavstvo iz kranjskih tovarn. V zgodovini bojev in zmag delavskega razreda zavzema to stavkovno gibanje častno mesto.

Delavci so se brez strahu pred žrtvami odločili za pot revolucionarnih bojev, ker so v tem videli edini izhod za izboljšanje svojega težkega položaja.

To so spomini, ki imajo za naše delavce — upravljalce v graditvi socialistične družbe še poseben pomen. Delavstvo tekstilnih tovarn je stopilo v stavko za dosego svojih ekonomskih in socialnih pravic. Komunistična partija Jugoslavije pa je presodila razpoloženje delavstva in s svojim aktivnim delom in vplivom, ki ga je imela med delavci, povežala ekonomsko borbo s politično. Boj za zmago upravičenih zahtev se je vsak dan bolj krepil z globoko vero, da samo organizirano gibanje lahko doseže terjane pravice.

Odmev stavke je bil velik tudi v ostalih industrijskih panogah. Ne zato, ker so delodajalci po dolgi razgovori le podpisali kolektivno pogodbo, temveč zato, ker so delavci v praktičnem boju spoznali, da ni ekonomske svobode brez politične, ker so spoznali, da se ne borijo le za boljši kos kruha, ampak zato, da bi s sadovi svojega dela sami upravljali.

Veliko od tega, kar so imeli delavci za svojo nalogo 1936. leta, je danes že uresničeno. Socialistična revolucija je spremenila našo domovino, ki je bila zaostala in porušena v svetovni vojni, v deželo, ki gre v novo, boljše življenje — v socializem. Temu cilju je posvečena vsa naša povojna aktivnost. Vsa ta borba ne poteka brez težav, toda v praksi zmagujejo vedno pozitivni

(Dalje na 4. strani)



Na proslavi 20-letnice »Iskre« v Kranju, so vsi jubilarji prejeli lepe ročne ure z vgraviranimi letnicama 1946—1966. Med jubilate oz. »dvajsetletnike« se šteje vsakdo, ki je bil zaposlen v »Iskri« od 8. 3. 1946 dalje, ne glede, če je zaradi osvojitve obratov in integracije menjal delovno mesto in zdaj dela v katerikoli izmed Iskrinih organizacij. Kolektiv tovarne v Kranju oz. »Iskra« kot jubilar — je prijavil 105 »dvajsetletnikov«, Strokovne službe ZP 6, Nabavna služba ZP 2, Šolski center ZP 4, dočim so nekatere organizacije na to — žal, pozabile? — Na sliki: jubilarji, ki so bili zbrani na proslavi 20-letnice »Iskre« v Kranju

Sanacijski načrti in njihovo izpolnjevanje

Z rezultati, katere smo dosegli v letošnjem letu pri izpolnjevanju sprejetega gospodarskega načrta, smo v glavnem zadovoljni. Izpolnitev letnega načrta fizičnega obsega proizvodnje s 53,1%, polletnega dinamičnega načrta s 101,9%, ki je v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta kar za 30,6% večji, vam pove, da so v letošnjem letu v naših organizacijah bili boljši pogoji za normalno poslovanje kot v preteklih letih.

Na takšno izpolnitev načrta proizvodnje je prav gotovo vplivala boljša preskrba naših organizacij z reprodukcijskim materialom, tako iz uvoza, kot domače nabave, v nekaterih organizacijah izboljšanje tehnoloških postopkov, dalje ukinitve proizvodnje obrtniškega tipa, povečana specializacija v posameznih panogah, odpiranje možnosti za večjo serijsko proizvodnjo itd.

Ce govorimo o pozitivnih gibanjih pri izpolnjevanju letnega gospodarskega načrta, pa ne moremo v tem smislu govoriti za izpolnjevanje sanacijskega načrta posameznih organizacij. Pozitivni rezultati pri izpolnjevanju sanacijskih načrtov organizacij so doseženi predvsem v nekaterih organizacijah pri zniževanju nedovršene proizvodnje in polizdelkov, medtem ko zaloge materiala, zaloge gotovih izdelkov in terjatve do kupcev močno presegajo stanje, ki bi moralo biti konec meseca julija po sprejetih sanacijskih načrtih posameznih organizacij.

Tako so zaloge materiala na dan 31. 7. t.l. višje za 12 odstotkov od sprejetih sanacijskih načrtov, zaloge gotovih izdelkov za 17% in terjatve do kupcev za 39%.

Ce združimo plan sanacije zalog materiala in nedovršene proizvodnje v eno postavko, potem ugotovljamo presežek teh zalog proti postavljnemu sanacijskemu načrtu le za približno 5%.

Smatramo, da je odveč razpravljati o posledicah neizpolnjevanja sanacijskih načrtov po posameznih organizacijah, ker je bilo in je o tem razpravljano na vseh sestankih tako upravnega, kot samoupravnega aparata.

Vsi se moramo zavedati, da je brezpogojno obvezno vskladičiti vezavo obratovalnih sredstev z njihovimi viri, ker bomo sicer slej ko prej zašli v nepremostljive težave in povečali svojo nelikvidnost. Sprejeti moramo takšne ukrepe, ki nam bodo zagotovili takojšnjo poravnavo naših terjatev do kupcev oz. poravnavo v dogovorjenih rokih. Smatramo, da je med drugim možno obdržati likvidnost samo s sprotno izter-

javo od kupcev in to še s posebnim ozirom na uveljavitev Zakona o dopolnitvah zakona o knjigovodstvu gospodarskih organizacij. Po tem zakonu nimajo OD ti prednosti, kot so jo imeli pred sprejetjem tega zakona. V primeru, ko je gospodarska organizacija blokirana na žiro računu se iz sprotne priliva sredstev najprej poravnajo prometni davek, prispevki in davki, ki jih morajo gospodarske organizacije po veljavnih predpisih odtegniti ob izplačilu svojim delavcem in drugim osebam in šele nato OD delavcev, in sicer samo do višine minimalnih OD.

Nobenega dvoma ni, da je ta zakon sprejet v skladu z ostalimi predpisi, ki regulirajo izvajanje gospodarske reforme, da je za sanacijo našega splošnega gospodarskega stanja tudi nujen. Če se tega zavedamo, potem se moramo še toliko bolj zavedati, da je vsako neizpolnjevanje sanacijskega načrta vodi v hitro nelikvidnost z vsemi posledicami.

Nasproti sanacijskemu načrtu so naša sredstva po stanju 31. 7. 1966 še vedno višja za preko 17%, kot pa določa načrt, mnogo višja pa so nasproti postavljenim normativom in s tem nasproti razpoložljivim virom obratovalnih sredstev.

Ne glede na povečan obseg proizvodnje se morajo naše zaloge materiala, nedovršene proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov ter terjatev do kupcev zniževati, za hiter porast naše proizvodnje pa moramo skrbeti pri sedanjih virih obratovalnih sredstev za hitrejši obračanje teh sredstev oziroma, če v tem ne uspejemo, moramo pridobiti nove vire obratovalnih sredstev.

Vskladitev virov in sredstev je osnovni pogoj za normalno poslovanje. Ta vskladitev pa nam bo pri doseganju produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti zagurala tako zaželeno trajno likvidnost.

V. A.

S 4. seje DS 'Avtomatike' na Pržanu

Delavski svet »Avtomatike« je na seji 26. avgusta vzel na nju tovarne v I. polletju leta znanje poročilo računovodskega sektorja o gospodarstvu 1966 in istega v celoti potrdil. Iz podanega poročila je razvidno, da je bilo gospodarjenje vključno nezadovoljivemu rezultatu dobro, saj je bila finančna realizacija, čeprav z manjšim številom zaposlenih, v primerjavi na lanske leto prvo polletje, dosežen z 70%.

Zelo slabo je razmerje med fakturirano in plačano realizacijo, saj znaša fakturirana 57%, dočim plačana le 46%, tako, da fakture ostajajo neplačane po več kot 3 mesece, kar odpira posebno težak problem likvidnosti.

Tovarna bi normalno zaživela, če bi svojo robo lahko prodala doma. Rezultat bi bil boljši tudi, če ne bi odpisali delnih zalog AG oz. odobrili posebnih rabatov za odprodajo.

Sprejet je bil sklep, da se Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov dopolni z odprtem novega delovnega mesta »tehnični svetovalec za elektrolitske kondenzatorje« z zasedbo 1 osebe. Sprememba pravilnika za OD velja od 1. avgusta 1966 dalje.

V nadaljnji razpravi je DS sprejel sklep, da se do nadaljnjega nadomestilo za prve tri dni bolezenskega dopusta izplačuje v smislu Zakona o socialnem zavarovanju t.j. v višini 80% od lanskeoletnega povprečja.

O polletnem poslovanju tovarne kondenzatorjev v Semiču

Dinamični plan za prvo polletje letošnjega leta je v tovarni kondenzatorjev v Semiču predvideval, da bo dosežena realizacija v višini 1 milijarde 317 milijonov starih dinarjev. Izpadi v prvem trimesečju, kot posledica občutnega pomanjkanja uvoznega reprodukcijskega materiala, pa so pripomogli do tega, da je delovni kolektiv v Semiču do konca junija uspel izpolniti za 4,7% manjšo proizvodnjo. Dosegel je torej realizacijo v višini 1 milijarde 255 milijonov starih dinarjev, kar predstavlja 95,3% planirane proizvodnje, oz. le 43% izpolnitev letošnjega letnega plana. Kljub tem objektivnim težavam, pa je bila v prvih letošnjih šestih mesecih dosežena za 27,7% večja proizvodnja od lanske v ustreznem obdobju, kar govori o velikem prizadevanju celotnega semiškega delovnega kolektiva.

Ustvarjeni dohodek po fakturirani realizaciji, bi kljub temu, da proizvodnega plana v prvem polletju niso uspeli izpolniti v celoti, pokazal ugodnejšo sliko, kot pa jo pokaže po plačani realizaciji. Tako je po plačani realizaciji bil dosežen celotni dohodek tovarne le 31,3%, dohodek 30,1%, osebni dohodki 36,3% in čisti dohodek samo 16,7%, medtem ko so poslovalni stroški dosegli 31,8%.

V prvem polletju 1966. so se bruto osebni dohodki na 1 zaposlenega povečali za 15,9 odstotka tako, da so znašali 82.236 dinarjev, nasproti 78 tisoč 778 dinarjev v prvem polletju l. 1965. Struktura osebnih dohodkov in planu za l. 1966 je bila naslednja: za osebne dohodke 68,4% in za sklade 31,6%, glede na izpade v proizvodnji v prvem

trimesečju pa se je razmerje spremenilo in sicer na osebne dohodke je odpadlo 82,4 in na sklade 17,6%. Zaradi zastojev v proizvodnji, ki jih je izključno povzročilo pomanjkanje kritičnega uvoznega materiala, je bilo v prvem polletju letošnjega leta izgubljenih kar 6.755 delovnih ur, kar se nedvomno negativno odraža na poslovni rezultat te naše tovarne. To je na drugi strani v drugem trimesečju, ko je kritični material prispel, narekovalo povečanje delovnih ur v podalšanem času. Število teh ur se je popolno na 19.798 ur.

Tovarna v Semiču je v letošnje leto stopila z zaloga, ki so bile na razredu 3 in 5 nižje od normativov, ob koncu polletja pa izkazujejo porast na razredu 3 za 35%, na razredu 5 pa za 38%, medtem ko pa so zaloge gotovih izdelkov bile ob koncu junija za 79% nižje od začetnih letnih. Kljub temu pa je bil v prvem polletju dosežen boljši koeficient obračanja in sicer na razredu 3 s 3,9 na 4,5 in na razredu 5 s 14 na 22.

Glede virov potrebnih obratovalnih sredstev je tovarna kondenzatorjev v Semiču na dobrem, vendar pa so ta sredstva zaradi obveznosti drugih organizacij v združenem podjetju do nje, nelikvidna v višini 617 milijonov starih dinarjev, kar vsekakor, predstavlja za tovarno izredno hudo oviro, zlasti še, ker je tovarna v prvem polletju dosegla pri svojih obveznostih do dobaviteljev že znesek 286 milijonov starih dinarjev. Če bi razpolagala s svojimi sredstvi, oz. bi bila le-ta likvidna, bi se izognila najemanju kratkoročnih kreditov in bi na ta način v prvem polletju prihranila nad 7 milijonov starih dinarjev, katere pa je tako morala odšteti za obresti za najete kratkoročne kredite. K temu pa je treba seveda prišteti tudi še zamudne obresti, ki jih zaračunavajo dobavitelji in banke za neizpolnjene obveznosti do anuitet.

Po vsem tem je jasno, da bo treba storiti čim prej vse mogoče, da bo tovarna v Semiču prišla do svojih sredstev, ker sicer ne bo mogla izvršiti svojih proizvodnih nalog, oz. se bo znašla v nelikvidnosti, kar pa bo povzročilo zastoj v proizvodnji in poslovno izgubo.

Že ta, povprečna in pičla analiza poslovanja tovarne kondenzatorjev v Semiču, jasno kaže, da se delovni kolektiv v tej naši organizaciji letos bori z izrednimi težavami in je kljub le-tim, dosegljivo sorazmerno ugoden proizvodni rezultat. Vse te težave pa narekujejo odločne ukrepe in izkoriščanje vseh, tudi najmanjših možnosti, da bo tovarna prišla do svojih sredstev in si s tem zagotovila normalne pogoje za poslovanje v prihodnjem obdobju.

I. S.

»ČLOVEK«

Važen je ČLOVEK, njegovo ponašanje in njegovo obnašanje, njegovo delo in rezultati dela, ne pa od kod prihaja, kako je prišel na delovno mesto, kdo ga je postavil, ali ima strica na občini ali v grobu. Važen je ČLOVEK kot osebnost! To je važno, kadar obravnavamo določene družbene procese in ljudi, ki te procese sprožijo, vodijo, oz. so kakorkoli v njih udeleženi. Zato menim, da je vse zaganjanje v ljudi, ki niso prišli direktno iz šol na določena delovna mesta v gospodarstvu ali konkretno v našem podjetju, in so pred tem delali na drugih odgovornih delovnih mestih, netaktno in nepošteno. Zahteva, da je treba preveriti namen prihoda v tovarno nekaterih tovarišev, ki so pred tem delali v službi državne varnosti, in so sedaj med nami delali in živeli že nekaj let, se mi zdi neumestna, kajti »zahteva po preverjanju« je prav tisto, kar je bilo obsojeno kot nehumano pri delu nekaterih organov državne varnosti. Z isto pravico bi lahko nekdo zahteval preverjanje vsakogar izmed nas, ki smo prišli v podjetje iz mest in vasi, iz šol, iz vojske, iz partizanov ali iz nemške vojske. V čem smo mi ostali boljši ali slabši, zavednejši, bolj pošten? VAŽEN JE ČLOVEK in samo ČLOVEK!

Naš uvoz v avgustu

Iz poročila Nabavne organizacije povzemamo, da je bila preskrba tovarov z re-produkcijskim materialom in surovinami v avgustu na splošno zadovoljiva, razen pri nekaterih materialih, za katere stiska traja še naprej.

Za panogo železne metalurgije je razveseljiva novica, da je prispela iz uvoza prva količina 40 ton transformatorske pločevine za tretje trimesečje in prav tako prva količina dekapirane pločevine.

Domače železarne se že pripravljajo za sklepanje pogodb za prihodnje leto. Prvi razgovori bodo potekali bržkone na zagrebškem velesejmu, pogodbe pa bodo sklepale železarne po 15. septembru po programu, ki ga je določilo njihovo združenje. Nabavna organizacija upa, da bo z Železarno Jesenice od katere največ kupujemo, sklenila pogodbo o dolgoročnem sodelovanju. Zaradi teh dogovorov potrebuje Nabavna organizacija od naših tovarov vsaj okvirne potrebe železnih materialov za prihodnje leto, ker drugače ne more posredovati železarnam niti okvirnih podatkov.

Zaradi občutljivega padca cene bakra na londonski borzi se je položaj v neželjni metalurgiji v temeljih spremenil. Tako velja sedaj uvozna cena za čiški baker 500 dolarjev za tono, cena domačega bakra pa je francoski Bor 1.200 S dinarjev za kg. Ker je padec cen povzročil pri zunanjih naročnikih Valjaonice bakra v Sevojnu prekinitve periodičnih naročil, se je tovarna naenkrat spomnila domačih kupcev. Poglavitnim domačim potrošnikom nudi sedaj dobavo vseh bakrenih proizvodov celo v večjih količinah, kot je bilo naročeno. Nabavna organizacija se je dogovorila, da bo Valjaonica prevzela v delo celotno naročilo zadnjega trimesečja, to je skupno 164 ton bakrenih polizdelkov.

Svedra je treba računati tudi z možnostjo, da se bi svetovna cena bakru spet zvišala. V tem primeru najbrž Valjaonica ne bo izpolnila dogovora.

Položaj na tržišču z aluminijevimi proizvodi je normalen, težak pa še vedno pri srebru, cinku in kositrju.

Pri preskrbi bakrenih lakiranih žic je položaj še vedno kritičen. Tovarna kablov Svetozarevo in ELKA Zagreb trdita, da nimata na razpolago dovolj bakra. Naš letni kontingent je povsem izrpa-par za vse žice dimenzij od 0,45 do 3 mm. Skupne potrebe vseh tovarov za zadnje trimesečje so 136.400 kg lakiranih žic. Od te količine nam bo tovarna v Svetozarevu dobavila 35.400 kg, ELKA Zagreb pa 16.000 kg. To so dimenzije žic do 0,45 mm. Z obema tovarnoma je NO sklenila sporazum za dodatno pošiljko 15.000 kg izdelkov mesečno s pogojem, da

jim dobavimo elektrolitski ali odpadni baker v razmerju 1,2 kg bakra za 1 kg lakiranih žic. Ta način preskrbe lakiranih žic bo NO izkoristila, če ji bo uspelo nabaviti baker od naših tovarov ali pa od kupcev naših proizvodov.

Vse tovarne so obveščene o tem kritičnem položaju in bodo morale v primeru, da NO ne bo uspela nabaviti odpadnega bakra vse potrebne količine bakrenih lakiranih žic nad dimenzijami 0,45 uvoziti.

Za ostali material panoge elektroindustrije za zdaj ni težav in dobave potekajo zadovoljivo.

ših največjih dobaviteljev. NO je zabeležila tudi ne-Posebno to velja za sintrane kaj zastojev glede dobav naležaje tovarni v Železnikih. Tovarna Prvi Partizan namreč ne dobiva od naših tovarov rednih plačil, podobno tudi tovarna Nikola Mašanović. NO je predlagala nekaterim našim tovarnam

Proizvodnja »Elektromehanike« v avgustu

Čeprav ima avgust več delovnih dni, kot julij, se je bilo treba za izvršitev mesečne naloge veliko bolj boriti. Temu so vzrok letni dopusti, ki so se sicer začeli v juliju, vendar je bilo v avgustu odsotnih več članov kolektiva. Tako je trak trofaznega števca stekel 3. avgusta, trakovi enofaznega števca pa šele 8. avgusta. Svedra je trajalo še dva do tri dni, da so prvi števec prišli na odpremo. Prav tako je bil prve dni v avgustu na dopustu tudi kolektiv obrata »Stikal«, montaža rotacijskih strojev pa je zaradi dopusta pričela z delom šele 12. avgusta, zato je bilo treba v drugi polovici meseca delati toliko bolj intenzivno.

PROIZVODNJA V AVGUSTA 1966

DE	Izvrš.
Rotacijski stroji	97,9
Montaža števcev	102,6
Obrat stikal	120,5
Joakustika	103,4
Telefonija	101,9
Urni mehanizmi	—
Deli za PE	114,1
Proizv. usluge	86,3
Skupaj tovarna	106,1
Tehnični razvoj	282,9
Skupaj	106,9

PANOJA ROTACIJSKIH STROJEV

je delala le dobro polovico meseca, vendar bi mesečno nalogo lahko izvršila, če ne bi imela več težav. Za EVS-10 so prepozno prispeli kroglični ležaji, za EVS-06 pa je montaža pozno prejela lupine, poleg tega pa ni imela krogličnih ležajev. Za Combi VS-06 pa embalaža ni prispela v dovoljni količini. Hud izpad je povzročil EVS-15, ker osi za rotorje niso bile pravilno termično obdelane in zato montaža ni bila mogoča.

kompenzacijska plačila prek naših večjih kupcev, da ne bo zastojev v proizvodnji.

Tudi glede drugih materialov nujno rabi NO okvirne potrebe za naslednje leto, da se bo lahko pričela dogovarjati z vsemi našimi večjimi dobavitelji, zlasti tistimi iz tujine.

Značilnost obračuna za pretekli mesec je, da smo tudi v avgustu zabeležili porast zalog reprodukcijskega materiala in surovin (razred 3). Stanje zalog na začetku meseca je bilo 83.450.175,34 N dinarjev in ob koncu meseca 83.562.448,03 N dinarjev.

Plačila v tujino potekajo z večjimi zamudami, zlasti zaradi tega, ker posamezne tovarne nimajo zadostnega dinarskega kritja za odkup deviz. Tako npr. tovarni sprejemnikov v Sežani in instrumentov v Otočah še nista odkupili deviz dodeljenih v letošnjem marcu.

Marjan Kralj

Razpis

Združeno podjetje ISKRA Kranj

Organizacija:

TOVARNA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO LJUBLJANA, Linhartova 35

razglašja prosto delovno mesto

KONSTRUKTORJA NAPRAV

POGOJI: strojni inženir II. stopnje (lahko začetnik) ali strojni tehnik z nekaj prakse.

V obeh primerih odslužen vojaški rok.

Pismene ponudbe pošljite kadrovske službi organizacije.

Osebnih dohodki v ZZA

Polletno poročilo Zavoda za avtomatizacijo — Ljubljana kaže, da je bila masa sredstev, ki je bila izplačana v 1. polletju, za 6,9% manjša od mase v 1. polletju 1965 in je dosegla le 39,7% letnega plana. Glavni razlog za

to je odcepitev RRS I s 1. 4. t. l. Da je to tako, nam potrjuje primerjava povprečnih osebnih dohodkov, ki eliminira ta vpliv.

Povprečni osebni dohodki so bili v 1. polletju za 3,3% večji od planiranih, za 15,4% večji od onih v celem letu 1965 in za 30,7% večji od povprečnih osebnih dohodkov v 1. polletju 1965. Primerjava s planom je še najbolj realna, pri primerjavi z osebni dohodki v lanskem letu ali pa v polletju, pa je potrebno upoštevati izgubo njihove realne vrednosti s skokom cen po reformi.

Neglede na gornje pa je potrebno ugotoviti, da so povprečni osebni dohodki, ki so znašali v 1. polletju 862,69 N din, izredno nizki pa njih primerjamo s katerikoli dejavnostjo v širšem ali ožjem merilu. Če naj bodo osebni dohodki odraz družbene vrednosti dela in njegove uspešnosti, potem lahko ugotovimo, da to v našem primeru ni tako, saj protivrednost za delo niti za vrhunškega strokovnjaka niti za povprečnega strokovnega delavca ni v nobenem sorazmerju z OD enakih ali še slabših delavcev v mnogih drugih enotah ZP, kaj šele v drugih podjetjih. Takšen nivo osebnih dohodkov je v mnogočem tudi odraz medsebojnih odnosov med zavodom in enotami ZP, ki še niso urejeni in to ne čisto brez naše lastne krivde.

Končno mnenje, ki ga lahko v zvezi z nivojem osebnih dohodkov damo, je lahko samo to, da je za nadaljnjo gospodarsko krepitev zavoda nujno, da se vrednotenje dela strokovnih delavcev odrazi v znatno večjih osebnih dohodkih in obratno, da je za povečanje osebnih dohodkov nujno doseči za delo, ki ga opravljamo, večjo finančno protivrednost, ki pa lahko izvira le iz krepitve materialne osnove koristnikov rezultatov našega dela.

ta trak iz uvoza. Stanje v obdelovalnici se popravlja. Težave so samo še na vrtanju in rezanju navojev, kjer bo treba še nekaj dodatnih strojev.

OBROT URNIH MEHANIZMOV zaradi zmanjšanja potreb po dvotarifnih številčnikih nima polno zasedenih kapacitet in bo zato v kratkem dobil dodatni program.

PRODUKCIJA je problem livarne rešila na ta način, da daje večje količine odlitkov v delo v Skofjo Loko. Nezasedene so pa kapacitete za vlivanje cinkove legure, ker je tovarna v Železnikih imela prvotno velike potrebe, dočim sedaj novih naročil ni.

Nepremostljiv problem je bakelitna delavnica kjer imamo tako močno fluktuacijo, da delo v tretji izmeni skoraj ni mogoče. Problem bo treba rešiti s posebnim dodatkom na bakelitnih stiskalnicah.

Kljub nižjemu planu v avgustu je bila naša želja, da bi proizvedli vsaj 14.800.000 N din vrednosti, s čimer bi v osmih mesecih imeli izvršene dve tretjini letnega plana. Ugoden rezultat v avgustu nam je dal naskok v vrednosti 60.000 N din, tako da gremo lahko samozavestno v zadnjo tretjino leta. V kolikor ne bodo nastopile nepričakovane težave, lahko pričakujemo v letošnjem letu proizvodnjo v vrednosti 182 milijonov 600.000 N din, s čimer bi za približno 2% presegli povišani letni plan in dosegli za 22% višjo proizvodnjo, kot v preteklem letu. Posamezni obrati oziroma panoge kažejo ob koncu osmega meseca naslednje rezultate:

(Dalje na 5. strani)

Slavje v ISKRI

(Nadaljevanje s 1. strani)
tokovi, ki vedno bolj omogočajo uveljavljanje samoupravnih pravic in dolžnosti delovnih ljudi in narodov Jugoslavije. V tem smislu so zlasti važni sklepi zadnjega plenuma CK ZKJ. To je naš današnji politični program, ki naj dokončno osvobodi vsakega delovnega človeka vsega tistega, kar ga vleče nazaj ali mu zapre pot v prihodnost. Pri tem pa se moramo zavedati, da napredka in kvalitetnih socialističnih odnosov ne moremo razvijati brez istočasne notranje obogatitve človeka, vseh njegovih humanističnih — socialističnih lastnosti. Dvigati proizvajalca brez ozira na delovno mesto, razviti njegove socialistične poglede, njegovo socialistično zavest, njegov družbeni posluš, bogatiti njegovo duhovno notranjost to je danes naš program.

Danes si ni mogoče več zamišljati popolnega razvoja socialistične demokracije brez sodelovanja vseh državljanov mlajših, starejših, žena, mladine, delavcev intelektualcev. Tu bi še zlasti morali upoštevati naš mladi rod, ki se že uspešno vključuje v družbeno življenje, pa sam ni občutil teže delavskih borb in ljudske revolucije. Spomini iz slavnega obdobja naše zgodovine naj nam nadaljnje napore v korist in bodo vsem vzpodbuda za srečo vseh naših delovnih ljudi.

Naj živi spomin na veliko stavko tekstilnih delavcev!

Po končanem govoru je predsednik sindikata razdelil lepe knjižne nagrade 31 članom kolektiva, ki so pred 30 leti sodelovali v veliki tekstilni stavki in so še zaposleni v Iskri. Darila jim je pripravila sindikalna podružnica v spomin na težke dni velike preizkušnje delavske solidarnosti in boja za boljše življenje.

Predsednik DS »Elektromehanike« tov. Vinko Sarabon je v naslednjem govoru takole prikazal 20-letno delo:

»Minilo je 20 let, odkar je naša tovarna dobila svoje ime. Dosežki dveh desetletij so zdaj tu in govore o tem, da je naš delovni kolektiv v tem času s požrtvovalnim delom, trudom in sposobnostjo ustvaril veliko delo. Menim, da danes, ob našem jubileju, lahko izrečemo ugotovitve, da so uspehi minulih dvajset let uvrstili našo tovarno in podjetje na pomembno mesto v našem gospodarstvu; ime ISKRA pa postaja vedno bolj znano tudi v mednarodnem gospodarskem prostoru.

Prvi naši koraki v gospodarski svet so bili negotovi, saj so bili 1946. leta postavljenci še zmedeni, na katerih

naj bi gradili in razvili tovarno. Prvi števec in kinoprojektorji so predstavljali prvi pomemben razvojni in proizvodni dosežek, ki je ime naše tovarne postavil v vrsto naglo se razvijajočih podjetij. Sledil je razvoj in osvajanje proizvodnje električnega ročnega orodja, avtoelektričnih izdelkov, merilnih instrumentov, avtomatske telefonije in usmernikov ter selenjskih stavkov. Tovarna je s tako širokim asortimentom postajala iz leta v leto vse pomembnejši proizvajalec in zato tudi pomemben činitelj v našem razvijajočem se gospodarstvu.

Ne bomo naštevali števil, ki to dokazujejo. Navedimo



Preds. DS »Elektromehanike« tov. Vinko Sarabon

le primerjavo med letom 1946 in 1966, v katerem je proizvodnja za 267 krat večja kot v letu 1946. Temu ustreza tudi podatek o produktivnosti, ki se je v tem obdobju povečala za 54 krat. Ta bežna primerjava v polni meri odkriva značilnosti naše dvajsetletne poti in njeno smer.

Z organizacijsko rastjo je tovarna dobivala oblike sodobne tovarne, ki je že v l. 1952 spoznala, da mora poseči tudi na zunanji trg. Z vztrajnim prizadevanjem in kvaliteto naših izdelkov smo



Jubilanti, ki so prejeli odlikovanja predsednika Tita, ki jim jih je izročil predsednik Občinske skupščine Kranj tov. Martin Košir



V veliki dvorani (produkcija ATN) v Kranju, se je v soboto 10. septembra ob 12.30 zbral kolektiv »Elektromehanike« in gostje, kjer so govorili o pomembnosti stavke pred 30 leti, hkrati pa so proslavili tudi 20-letnico obstoja »Iskre«

v trdem konkurenčnem boju napredovali. Od 13.000 \$ v letu 1952 smo za leto 1966 planirali že 1.635.000 \$ izvoza naših izdelkov. Vključevanje v mednarodni gospodarski prostor je za nas eden izmed bistvenih pogojev našega nadaljnjega razvoja.

V minulih dvajsetih letih niso bili naši napori usmerjeni samo na razvoj proizvodnje, temveč tudi na področje skrbi za našega delovnega človeka. V okviru materialnih možnosti smo začeli graditi stanovanja, skrbeli za zdravstveno zaščito in zaščito dela, letovanja, prehrano in si prizadevali, da ustvarimo enoten, zdrav delovni kolektiv in zdravo delovno vzdušje. Čeprav so ekonomske težave včasih skalile zdravo delovno vzdušje, vendarle v srcih pravih iskrašev še vedno živi ponos nad pripadnostjo takemu delovnemu kolektivu kot je naš. To posebno občutijo tisti, ki so v tej tovarni preživeli svojih dvajset let. V teh letih smo spoznali celo vrsto čudovitih ljudi, ki niso živeli le zase, temveč so z vsemi svojimi močmi živeli

in delali za napredek tovarne. Tem ljudem gre v prvi vrsti priznanje, da drugo desetletje uspešno zaključujemo.

Delovni kolektiv naše tovarne je zelo zgodaj spoznal, da se mora usmeriti v sodobno industrijsko proizvodnjo. Zavedal se je, da je izvor napredka v ustvarjalni iniciativi in znanju, ki poleg materialnih rezultatov oblikuje tudi delovnega človeka. Uveljavitev samoupravnosti je v tem pogledu odprla nove vidike in postavila temelje za razvijanje novih odnosov, ki probleme vodenja in upravljanja približujejo delovnim ljudem in jim omogočajo neposredno odločanje o temeljnih problemih razvoja in gospodarjenja.

Naš delovni kolektiv je med prvimi spoznal tudi velike prednosti specializirane proizvodnje, saj je preširok asortiment začel dušiti poslovno učinkovitost tovarne. Bil je pobudnik ustanovitve specializiranih obratov, kamor je bila prenešana proizvodnja določenih izdelkov. Ti obrati so se ob pomoči naše tovarne in podjetja raz-

vili v samostojne tovarne združenega podjetja. S tem je naš delovni kolektiv prispeval svoj veliki delež k razvoju industrije v naši ožji domovini in s tem dokazal svojo zrelost in privrženost idejam napredka. Spoznali smo tudi prednosti integracije. Naš delovni kolektiv je bil tudi tokrat med prvimi, ki je dal pobudo za združitev proizvodnega in ekonomskega potenciala ob smiselni delitvi dela in interne specializacije proizvodnje. Toda tokratne zamisli v združenem delu niso bile v polni meri uresničene, kajti prevelika centralizacija sredstev ob decentraliziranem upravljanju v enotnem podjetju ni prinesla pričakovanih koristi in je v svojem bistvu omejevala samoupravne pravice delovnih kolektivov.

Z ustanovitvijo združenega podjetja so bili v veliki meri odstranjeni tisti problemi, ki so nas težili in povzročali notranje napetosti, ki so zavirale razmah poslovne iniciative v organizacijah dotedaj enotnega podjetja. Proizvodni in ekonomski uspehi naše tovarne v tem letu to tudi potrjujejo. Ni dvoma, da je združevanje, temelječe na enakopravnih ekonomskih odnosih in specializirana proizvodnja — porok našega nadaljnjega razvoja in obstoja. Zato moramo gojiti in razvijati to težnjo in te principe uveljaviti tudi v okviru tovarne. Cilji, ki smo jih postavili v statutu tovarne določajo to smer. V tovarni moramo tako razviti delovne enote, da bodo postale dejanske samoupravne enote z vsemi svojimi pravicami, dolžnostmi in neposredno vključene v gospodarjenje s sredstvi. Specializacija tehnoloških procesov in ustano-

(Dalje na 8. strani)

Lep prihranek zaradi tehnično izpopolnjene naprave

Ne vem sicer, po čigavi zaslugi smo v zadnjem času le bolj poredko v našem listu napisali kaj o racionalizatorjih v naši tovarni in njihovih prizadevanjih, da bi z raznimi racionalizacijami in tehničnimi izboljšavami zmanjšali proizvodne stroške v svojih enotah.

Za danes smo izbrali vodjo obrata za proizvodnjo visoko-frekvenčnih elementov za elektroniko in avtomatiko v Višnji gori, tov. Emila Pavlovčiča. Njegov predlog tehnične izboljšave sicer dejansko ni nov, kajti z napravo, ki so jo po njegovi zamisli predelali že nekaj mesecev uspešno delajo, vendar pa je nov za nas, ki smo tov. Emila Pavlovčiča v zvezi s tem obiskali šele pred kratkim.

Torej na dan z besedo, za kaj gre pri tehnični izboljšavi tov. Pavlovčiča. Radi bi prav za prav napisali kaj bolj obširno o tej reči, vendar je

avtor zamisli v svoji pretirani skromnosti kaj skromno odgovoril na naša vprašanja. Pa vendar!...

Na traku za proizvodnjo TP elementov, kakršne izdelujejo v Višnji gori v okrog 15 inčih, glede na potrebe finalistov, za uvijanje jeder uporabljajo posebno napravo, po svoji sestavi preprosto in na pogled dokaj majhno. S to napravo so pred uresničenjem tehnične izboljšave tov. Emila Pavlovčiča v nekaj manj kot štirih urah uvili tisoč kosov. Ta količina je bila premajhna, da bi trak lahko teklo normalno.

Tov. Pavlovčič je razmišljal, računal in risal, dokler ni našel ustrezne spremembe obstoječe naprave. Komisija za tehnične izboljšave v tovarni za elektroniko in avtomatiko v Pržanu je njegov predlog pregledala in ocenila in že nekako v aprilu je

njegove zamisli uresničila. Tudi v praksi se je brž pokazalo, da njegova prizadevanja niso bila zaman in, da je moč s prirejeno napravo doseči kar občuten prihranek na času in seveda s tem tudi poceniti proizvodnjo tega elementa.

Ko so s predelano napravo pričeli uvijati TP jedra, se je pokazalo, da za tisoč kosov odslej potrebujejo le še dobri dve uri in pol. Prihranek na času znaša torej uro in pol in na ta način bodo že do konca letošnjega leta prihranili okrog 800 delovnih ur, kar vsekakor finančno predstavlja že kar lepo znižanje proizvodnih stroškov teh elementov.

Napravici so na uvijalni napravi po zamisli tov. Pavlovčiča dodali posebno vodilo, v katerega delavka položi TP (lonček) in ga z roko potisne proti uvijalni napravi, da tako hkrati uvije obe jedri tega elementa. Na pogonski strani naprave za uvijanje jeder je predlagal dodelavo pogona na nogo s pomočjo posebnega pedala, s čimer si je delavka razbremenila desno roko. Nadalje je zaradi teh prememb obstoječi napravi za uvijanje TP jeder bilo treba zamenjati tudi vrstni red proizvodnih operacij in tako danes, po zaslugi tov. Emila Pavlovčiča, s predelano napravo proizvajajo TP elemente občutno hitreje.

Ta tehnična izboljšava tov. Emila Pavlovčiča pa verjetno ne bo ostala enkratni dosežek, saj smo iz njegovih besed razbrali, da venomer išče in razmišlja, kako bi delo v obratu, ki ga vodi, uredil bolj in tako, da bi proizvodnjo pospešili, znižali proizvodne stroške in dosegli dobro kakovost, ki je vsekakor najboljša reklama za vsakega proizvajalca.

Želimo mu, kakor tudi delovnemu kolektivu v Višnji gori, da bi dosegli še več uspehov pri svojem delu.

CJ



Vodja obrata tovarne za elektroniko in avtomatiko v Višnji gori, Emil Pavlovčič ima dovolj skrbi za uspešno poslovanje obrata. Ne brez uspeha pa marsikatero uro posveti tudi razmišljanju o tem, kako proizvajati bolje in ceneje. Plod takšnega prizadevanja tov. Pavlovčiča je tudi njegova priprava za uvijanje jeder, ki je v praksi dala že kar viden prihranek na proizvodnih stroških

Proizvodnja »Elektromehanike« v avgustu

(Nadaljevanje s 3. strani)

OSEMMESECNA PROIZVODNJA 1966

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	104,8
Montaža števcov	102,7
Obrat stikal	115,8
Kinoakustika	108,1
Telefonija	105,5
Urni mehanizmi	1001,0
Deli za avtom.	119,4
Deli za PE	103,4
Proizvodne usluge	114,2
Skupaj tovarna	107,8
Tehnični razvoj	342,5
Skupaj	107,9

Skoraj presenetljiv uspeh pa kaže letošnje leto proizvodnja v osmih mesecih, če jo primerjamo z istim obdobjem lani:

PRIMERJAVA OSEMMESECNE PROIZVODNJE 1965 IN 1966 (PO STALNIH CENAH)

DE	Izvrš. %
Rotacijski stroji	109,2
Montaža števcov	155,7
Obrat stikal	226,4
Kinoakustika	85,1
Telefonija	127,5
Urni mehanizmi	40,5
Deli za avtom.	28,1
Deli za PE	90,9
Proizvodne usluge	144,6
Skupaj tovarna	134,1
Tehnični razvoj	—
Skupaj	134,6

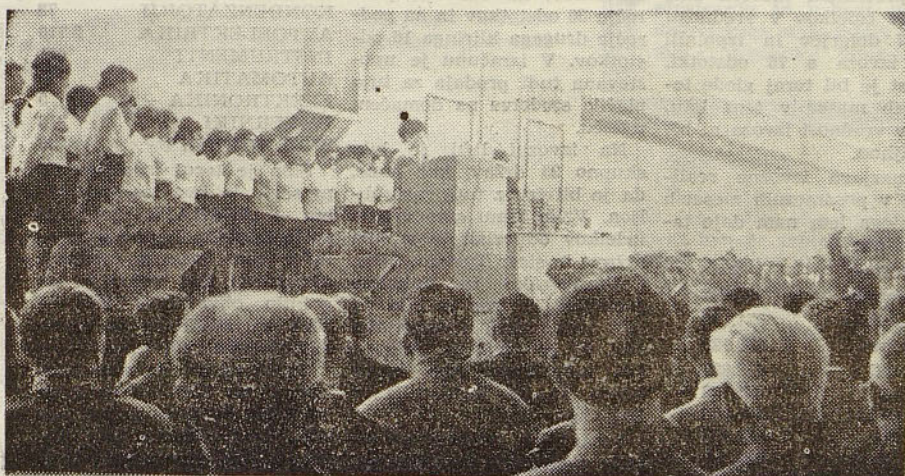
Pomočnik direktorja:
inž. Alojz Grčar

Dopisujte v »Iskro!«

Naslov uredništva:
Kranj, Savska loka 4
Tel. 22-221 int. 639



Delavka Agneza Pinčar dela na napravi za uvijanje jeder za TP elemente, ki so jo rekonstruirali po zamisli tov. Emila Pavlovčiča



Na proslavi ob 30-letnici tekstilne stavke v Kranju in 20-letnice »Iskre«, je pel mladinski zbor kranjske gimnazije, funkcionalno opremljeni oder pa se je izredno skladal z vsebino slavlja oz. proslave

Iskrino ozvočenje na Bledu Naš razgovor

(Nadaljevanje s 1. strani)
Centralno ozvočenje v ciljnem stolpu je omogočalo ozvočenje tribun, starta, regatnega centra in vseh mest, kjer je bilo to potrebno. S posebno dodatno napravo je bila omogočena solidna zveza tudi s poravnalci, ki so imeli na skrbi to, da so na znak starterja vsi čolni startali hkrati.

Ekipa, ki so jo poleg vodje Romana Seljaka sestavljali Franc Rozman, Jože Križman, Andrej Božnar, Janez Zajc in Jože Breskvar, je svojo zahtevno nalogo odlično opravila in brez »kiksov«, ki bi utegnili vreči slabo luč na Iskro. Zares so se potrudili, da so solidno izvedli zahtevo montaže vsega, kar je sodilo k ozvočenju. Vsak dan sproti, po končanem tekmovalnem sporedu, pa je ekipa tudi opravila vse meritve in natančno preverila celotno aparaturo, da bi zaradi morebitne napake ne prišlo do motenj prihodnji dan. Seveda so pri vsem tem imeli pripravljeno tudi rezervno aparaturo, ki bi jo v primeru okvare avtomatično vključili in bi služba funkcionirala nemoteno naprej.

Da bi številni gledalci, ki so vse dni budno spremljali dogajanja na gladini jezera, lahko sledili tekmovalcem številnih kategorij na vsej progi, od cilja do starta, so poskrbeli naši televizorji. Iskra je postavila na tribune, novinarjem, v regatni center, na start in na blejsko pošto skupno dvanajst televizorjev »Cajavec-Iskra«, za katere se je zavzel naš »televizijski maček«, Jože Breskvar.

Kakor se je po tehnični plati Iskra na veslaškem svetovnem prvenstvu na Bledu dobro odrezala, tako jo je bilo pogrešati po propagandni plati. Ne vem sicer zakaj, menim pa, da je bila za to lepa priložnost, zlasti pa, ker sodim, da je bil Iskrin delež z ozvočenjem in televizijskim prenosom vzdolž celotne veslaške proge na tej elitni športni prireditvi veliko večji, kot pa delež številnih naših in tujih podjetij, ki so na Bledu s svojimi panoji reklamirali najrazličnejše kreme in drugo robo, o nas pa so govorili le skromni znaki na zvočnikih pred tribunami. — Brez zamere — prepričan sem, da bi bilo tudi z minimalnim isredstvi, a z dobro izvirno zamisljo, ob tej priložnosti možno predstaviti številnim domačim in tujim obiskovalcem našo Iskro, ker pravzaprav nihče ni vedel, da prek naših aparatov od zgodnjega jutra tja pozno v večer, poslušajo glasbo in obvestila, kakor tudi vse napovedi, ki jih je prepolno takšno vrhunsko tekmovanje. Ob koncu še nekaj, kar je vsekakor priznanje za Iskro. Na Bledu so bili v času veslaškega prvenstva tudi

športni in drugi delavci iz Mehike, na katerih leži organizacija prihodnjih olimpijskih iger. K nam so prišli s posebnim namenom, da bi si pridobili potrebno izkušnjo pri organizaciji elitnih svetovnih tekmovanj. Nič čudnega torej, če so se ob naših napravah za ozvočenje zadržali s polno mero radovednosti, zanimanja in tudi vidnega zadovoljstva. Celotno napravo so si ogledali

do njenega jedra in se tudi sicer prepričali, da v vsakem pogledu ustreza tako zahtevnim nalogam, zato lahko upamo — takšne so bile pač izjave mehiških športnih funkcionarjev, celo tudi na to, da bi takšno napravo utegnili plasirati tudi v Mehiko.

Skratka — ni pretirano, če našim napravam in ekipi, ki je skrbela za njihovo brezhibno delovanje, izrečemo zaslužen priznanje!



Eden izmed številnih zvočnih stebrov, ki so Bledu razglašali dogajanja na II. svetovnem prvenstvu veslačev

Mednarodni sejem v Brnu

Najpomembnejši letošnji sejem na Češkoslovaškem je VIII. mednarodni sejem tehnike, ki so ga odprli v nedeljo 11. septembra v Brnu. Na 14 ha velikem, delno odprtem razstavnem prostoru sodeluje približno 900 razstavljalcev iz 35 držav, med njimi tudi iz Jugoslavije. Največ eksponatov — 3.500 po številu — je prispevala Češkoslovaška, precej pa so jih razstavile tudi Anglija, Nemška demokratična republika, Sovjetska zveza, Zvezna republika Nemčija, ZDA, Avstrija, Švica in Italija.

Razstavljene izdelke so prireditelji razdelili na 12 skupin, najboljše eksponate bodo nagradili. Vsega skupaj bodo podelili 30 zlatih medalj.

Od posameznih vrst so po prijavah najštevilnejši: orodni stroji, rudniška oprema, stroji za živilsko, kemično, tekstilno, usnjansko, gumarsko in grafično industrijo, nadalje pisarniška oprema, motorji, stiskalnice, medicinska oprema in kmetijski stroji.

Jugoslavijo zastopa več podjetij, med drugim tudi naša »Iskra«, ki prvič razstavlja svojo najnovejšo konstrukcijo — 8 mm kinoprojektor. Le-ta je dobil letos

že priznanje za dovršeno obliko na ljubljanskem bienalu industrijskega oblikovanja.

Vzporedno s sejmom bodo priredili češkoslovaški znanstveniki in tehniki več strokovnih posvetovanj in predavanj, na katerih bodo prevladovala tema s področja avtomatizacije. Dva dni pred uradnim začetkom sejma pa je bila tudi V. mednarodna konferenca novinarjev-urednikov tehničnih listov.

eno tehnološko enoto, ger-

Na vprašanje UREDNISTVA — odgovarja šef tehničnega sektorja tovarne polprevodnikov Trbovlje dipl. inž. FRANC HERMAN.

● Kakšna je sedanja raven procesa proizvodnje glede na sodobna podjetja v Jugoslaviji in v inozemstvu?

Proizvodni program Tovarne polprevodnikov Trbovlje, ki obsega germanijeve točkaste diode, germanijeve diode z zlato konico, germanijeve nizkofrekvenčne in visokofrekvenčne tranzistorje, silicijev diode in selenske stavke, je približno enak programu EI Niša, ki pa v svojem programu nima proizvodnje selenskih stavkov. V primerjavi s tovarnami na zahodu pa po širini programa in asortimanu zaostajamo. V našem programu bi že danes morali imeti vsaj proizvodnjo planarnih diod in tranzistorjev, če že ne integriranih vezij. Te artikle bi že danes uspešno plasirali tako na vzhodno kot na zahodno tržišče. Vsaka zakasnitev uvedbe takšne proizvodnje pa ima lahko hude posledice tako za elektronsko industrijo v ISKRI, kakor tudi za izvozne sposobnosti naše tovarne.

● Kakšen vpliv na izboljšanje procesa bo imelo uvajanje tehnološke specializacije po skupinah ali posameznih izdelkih?

Vsa naša proizvodnja je že organizirana po tehnološki specialnosti posameznih izdelkov. Tako imamo germanijeve diode organizirane v

manijeve tranzistorje v drugo itd.

● Kakšne so ovire pri uvajanju in uporabi sodobne tehnologije v našo proizvodnjo?

Pri uvajanju sodobne tehnologije v proizvodnjo nas ovirajo predvsem skromna finančna sredstva za nakup sodobne opreme in licence. Za proizvodnjo sodobnih planarnih izdelkov doma še ne izdelujemo opreme. Nakup licence bi nam omogočil hiter, predvsem pa zanesljiv start na vseh najbolj komercialnih artiklih.

● Ali je v naši proizvodnji ekonomičnejše sprosti uvajati posamezne konstrukcijske spremembe pri izdelkih ali skupinsko po izteku celotne serije?

Značaj naše proizvodnje je takšen, da gre v glavnem le za tehnološke spremembe in ne toliko za konstrukcijske. Vse spremembe v proizvodnji delamo šele na podlagi rezultatov, ki jih pokažejo celotne serije.

● Kako vpliva pogostost teh sprememb na proizvodnjo?

Pri vstavljenih postopkih in serijah spremembe niso zaželjene in kažejo na neko nedovršenost postopka. Povzroča dodatna merjenja in zasledovanja, s tem pa tudi nepotrebne izdatke.

● Kakšna je zasedba kapacitet in kako jo ugotavljate?

Vse proizvodne linije delajo vedno z optimalno kapaciteto, ki jo ugotovi priprava dela z uporabo sodobnih metod. Sama naročila pa nam diktirajo, koliko časa delamo na posamezni liniji. Takšen način organizacije proizvodnje zahteva precejšnjih naporov, je pa edino možen, če hočemo, da poslujemo rentabilno.

Prenizek izvoz v avgustu

V preteklem mesecu smo izvozili izdelkov v vrednosti 406.737 dolarjev in izpolnili plan izvoza s 76 odstotki. Avgust je bil torej glede tega slab mesec v tem letu, čeprav vrednost izvoza ni bila majhna.

Primerjava izvozne realizacije v posameznih mesecih letošnjega leta nam daje takole sliko:

Mesec	\$
Januar	318.926
Februar	371.753
Marec	493.123
April	432.827
Maj	431.153
Junij	431.106
Julij	452.296
Avgust	406.737

Glede strukture izvoza po posameznih valutnih področjih je bila realizacija v avgustu zelo ugodna. Na konvertibilno področje držav smo izvozili po vrednosti 54

odstotkov, na vzhodno področje 30 odstotkov in na področje drugega kliringa 16 odstotkov. V izračunu je upoštevana tudi prodaja za tuja plačila sredstva na domačem tržišču.

Na izvozni listi je bilo skupno 25 držav, kar kaže, da je bil izvoz tudi razdrobljen. Vzlic temu smo večino izdelkov odposlali le v štiri države in sicer Turčijo, ZDA, Češkoslovaško in Zahodno Nemčijo. To pot je bilo na listi tudi nekaj azijskih držav, ki se redkeje pojavijo kot naši kupci npr. Kambođa, Tajska, Indonezija in Pakistan.

Posamezne tovarne so tako realizirale izvozne obveznosti

POLPREVODNIKI	100
KONDENZATORJI	72
AVTOELEKTRIKA	2.710
INSTRUMENTI	431
AVTOMATIKA	45
ELEKTRONIKA	5
USMERNIKI	313
SPREJEMNIKI	36

Plan je torej izpolnilo ali preseglo le šest tovarn, sedma — APARATI, Ljubljana pa je izvozila, čeprav ni imela v tem mesecu izvoznih obveznosti. Pet tovarn ni izpolnilo obveznosti, dve — TEN in MIKRON pa nista bili plansko zadolženi.

Glede na to, da smo letos izvozili za 3.377.926 dolarjev izdelkov, bo treba napeti vse sile, da do konca leta nadoknadimo zamujeno. Vsekakor se bodo morale nekatere tovarne resneje lotiti problematike izvoza, saj niso povsod le objektivni vzroki izpadov.

Marjan Kralj

Obvestilo

VISJA TEHNIŠKA VARNOSTNA ŠOLA
LJUBLJANA, Zalokarjeva 10 — tel. 311-488

Višja tehniška varnostna šola v Ljubljani ima nalogo vzgajati in izobraževati tehniške strokovnjake za tehniko varnosti s širokega področja varstva pri delu.

Višja tehniška varnostna šola je pričela z vzgojo teh kadrov v šolskem letu 1960/1961, kot prva šola te vrste v državi, nakar so bile ustanovljene podobne šole tudi v drugih republikah. Izvršni svet SRS je dal soglasje za izobraževanje tehničnih kadrov za varstvo pri delu na prvi stopnji visokošolskega študija v sestavi VKŠ.

Sola vzgaja poklicne varnostne inženirje predvsem za praktično uvajanje in realizacijo dosežkov sodobne tehnike varnosti neposredno v tehnološke, proizvodne in delovne procese v delovnih organizacijah.

Novi temeljni zakon o varstvu pri delu nalaga delovnim organizacijam obveznost uvajanja zahtevnega in sodobnega sistema varstva pri delu. Šola za to usposablja in vzgaja poklicne varnostne inženirje, ki naj bi bili sposobni zlasti:

- organizirati in izpeljati sodobni sistem varstva pri delu, prilagode delovnih organizacij,
- samostojno reševati naloge tehnike varnosti neposredno v proizvodnji in pri delu,
- sodelovati pri uvajanju tehnike varnosti že pri konstruiranju in projektiranju ter pri izdelavi objektov, priprav in naprav, ter drugih sredstev za delo.

Učni načrt in program zagotavlja slušateljem razširitev splošne in tehniške izobrazbe, ter jih seznanja s kompleksnimi, teoretskimi in praktičnimi problemi, metodami in tehnikami varstva pri delu.

Slušatelji ostanejo med šolanjem na delovnih mestih v delovni organizaciji, prihajajo pa po posebnem razporedu pouka v šolo povprečno 14 dni na mesec. Po predavanjih izdelujejo vaje, programe in naloge, ki so večinoma vezane na probleme v delovni organizaciji. Čeprav je za slušatelja ta način študija težji in traja dalj časa, pa ima organizacija in kolektiv korist zlasti v tem, da slušatelj sproti prenaša pridobljeno znanje s področja tehnike varnosti v delovno organizacijo.

VPISNI POGOJI

Na šolo se lahko vpišejo kandidati, ki so uspešno končali šolanje na srednjih tehniških šolah in so v delovnih organizacijah zaposleni na področju varstva pri delu ali neposredno pri organizaciji in vodstvu proizvodnje.

Na šolo se lahko vpišejo tudi kandidati, ki niso končali srednje tehniške šole, če dokažejo, da so bili določeno dobo zaposleni pri uspešnem praktičnem delu na področju varstva pri delu in če poprej opravijo sprejemni izpit.

Sprejemni izpit obsega snov srednje tehniških šol in se opravlja iz predmetov:

1. slovenski ali jug. jezik,
2. matematika,
3. fizika,
4. kemija,
5. tehniško risanje.

V kolikor imajo kandidati dokončane srednje netehniške šole druge stopnje opravljajo sprejemni izpit iz tehniškega risanja.

PRIJAVA ZA VPIS

Delovne organizacije oziroma kandidati morajo predložiti tajništvu šole ob vpisu naslednje listine:

1. priglasnico za vpis, ki naj vsebuje osebne podatke, navedbo dosedanje šolske izobrazbe, potek dosedanje zaposlitve in dela, naslov organizacije in naslov bivališča,
2. izpolnjen vprašalni list šole,
3. originalno spričevalo o zaključnem izpitu na srednji šoli oziroma spričevalo najvišjega uspešno opravljenega razreda šole, ki jo je kandidat nazadnje obiskoval,
4. izpisek iz rojstne knjige,
5. izjavo delovne ali druge organizacije, da je kandidat za vpis zaposlen oziroma da bo zaposlen na področju za katero ustreza učni načrt in izjavo o obveznosti, da bo redno poravnava stroške kandidatovega šolanja (na obrazcu šole),
6. dve osebni fotografiji velikosti 4 x 6.

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

ELEMENTI

5. ZASEDANJE DS (2. 9. 1966)

● Dopolni se sklep rednega zasedanja DS tovarne z dne 19/8-1966 in se pravilno glasi:

V zvezi s sklepom ODS Upori Šentjerneje je DS obravnaval pogodbo o medsebojnih razmerjih med Tovarno elementov za elektroniko in menzo v Šentjerneju ter jo potrjuje, istočasno pa odobrava obratna sredstva za menzo v znesku 33.000 N din iz sklada skupne porabe.

● Delavski svet je po obravnavi predlogov disciplinske komisije obrata Feriti ter pojasnila pravnega referenta o izključitvi tov. Prebeg Marije iz delovne skupnosti Tovarne elementov za elektroniko s tajnim glasovanjem sklenil, da se imenovano izključi. Delovno razmerje v tovarni ji preneha z rokom vročitve dokončne odločbe o izključitvi.

● DS je obravnaval tudi predloge disciplinske komisije obrata Upori Šentjerneje in s tajnim glasovanjem sklenil, da se zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti izključijo iz Tovarne elementov za elektroniko naslednji delavci iz obrata Upori: Franc Pirkovič, Milena Menec, Ljudmila Kocjan.

● DS je obravnaval predlog proizvodnega plana za leto 1967 z dopolnitvami UO tovarne in ga potrjuje s tem, da se popravi predlog proizvodnega plana za obrat Feriti po predlogu njihovega ODS od skupne vrednosti 10.145.000 N din na 9.198.000 N din.

V zvezi s problematiko obratnih sredstev, ki so potrebna za izvršitev predloženega proizvodnega plana, je DS po predlogu UO sprejel naslednje sklepe:

a) Dosledno je treba izvajati sanacijski načrt v pogledu znižanja zalog in držati iste v okviru postavljenih normativov z disciplino v planiranju in nabavi reprodukcijskega materiala v skladu z dinamiko letnega in

mesečnih operativnih planov proizvodnje.

b) Ker ima tovarna zaradi tega, ker so še vedno vezana njena prelika sredstva, izredne težave in tudi škodo, zahteva DS tovarne, da se ji ta sredstva vrnejo delno že v letošnjem letu, ostalo pa najkasneje do 31/3-1967, kar je pogoj za izvrševanje plana proizvodnje v letu 1967.

c) S pravočasno akcijo je treba dobiti dodatne vire obratnih sredstev, ki so predvidena po aneksu III. rekonstrukcije.

d) Za prihodnje leto je treba pri kupeh doseči krajše plačilne roke s posebno politiko cassa scontov in pogodbenimi klavzulami o ustavitvi dobav, če plačila niso bila izplačana pravočasno.

V zvezi s sklepom ODS Keramični kondenzatorji DS tovarne ugotavlja, da je bil predlog proizvodnega plana za leto 1967 za obrat Ker. kondenzatorji, ki je sestavni del predloga plana proizvodnje tovarne, narejen po predlogu obrata. Obrat pa lahko tudi preseže plan proizvodnje, če bo tržišče zahtevalo večje količine in če se bo pri tem držal postavljenega normativna zalog.

● DS je po obširni razpravi, po predlogu UO ZP Iskra ter po predlogu UO tovarne sprejel sklep, da se nadomestilo OD za bolniški stalež do 3 dni obračunava za vse enako v višini 80 %.

b) DS se strinja s predlogom obrata Keramični kondenzatorji in soglašajo s prenosom sortirnega avtomata »Klemt« na Tovarno kondenzatorjev Semič pod pogojem, da Tovarna kondenzatorjev prevzame tudi vse obveznosti glede odplačila inozemskega kredita.

● DS se tudi strinja, da od Tovarne kondenzatorjev Semič kot brezplačni prenos prevzame precizijski Ohm — meter in črpalko »Balzers«, v kolikor se s tem strinja tudi Tovarna kondenzatorjev.

Tovarna elementov s tem prevzame vse obveznosti glede anuitet za prenešana OS iz Tovarne kondenzatorjev Semič.

STROKOVNE SLUŽBE

6. ZASEDANJE DS (30. 8. 1966)

● Vodstvo strokovnih služb naj z vodstvom Elektromehanike uredi glede plačila 27 milijonov. Medsebojni dogovor se naj potrdi na DS združenega podjetja.

● Ponovno je potrebno pregledati v strokovnih službah vse najemnine za opremo in vso odvisno opremo oddati.

● Ponovno je treba vsa področja opozoriti na potrebo po največji štednji.

● Vsa področja morajo predvideti stroške po skupinah do konca leta, pri čemer naj upoštevajo, da smejo biti funkcionalni stroški za vsako posamezno področje največ 99 % od skupno planiranih stroškov.

Vsem področjem priporočamo, da sama evidenčno vodijo porabo svojih sredstev. Ocena stroškov po področjih mora biti gotova do 23. septembra in dostavljena finančno-računovodskemu področju.

● DS naroča direktorju Orodjarne, da obrazloži realizacijo stroškov Orodjarne za prvih osem mesecev letošnjega leta. Realizacijo »Orodjarne« se spremlja prav tako kot stroške ostalih področij strokovnih služb.

● DS se strinja s polletnim obračunom strokovnih služb za leto 1966 in ga potrjuje.

● DS je sprejel sklep, da se za mesec avgust 1966 izplačajo 100 % osebni dohodki.

● DS strokovnih služb je sprejel sklep, da se nadomestilo za prve tri dni bolniškega dopusta izplača po naslednjih osnovah:

a) za poklicne bolezni in nezgode pri delu 100 % nadomestilo in

b) za ostale bolezni, nezgode izven organizacije, razne preglede, spremstvo in nego bolnikov pa 80 % nadomestilo.

Višina nadomestila se izračuna na osnovi povprečnega osebnega dohodka v preteklem letu.

● DS se strinja s predlogom, da se tudi v strokovnih službah organizira proslava ob priliki 20-letnice obstoja tovarne ISKRA v Kranju in da se delavci, ki praznujejo 20 let dela v ISKRI, nagradi z urami. Za izvedbo proslave je zadolžen sindikalni odbor.

● DS se strinja s predlogom sekretariata, da se popravi 31. člen pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih in se mora zadnji odstavek tega člena glasiti takole:

»O odsotnosti z dela do 5 dni odloča vodja delovne enote, oziroma direktor področja tako, da naknadno poroča o odobritvi delavskemu svetu strokovnih služb.«

ROK VPISA

Redni vpisni rok traja do 30. julija, izredni pa do 30. septembra. Sprejemni izpiti bodo v drugi polovici meseca septembra, o čemer bodo vpisani kandidati pisмено obveščeni.

Pričetek rednega pouka bo v mesecu oktobru po posebnem časovnem načrtu pouka, ki ga prejmejo kandidati pred pričetkom šole.

INFORMACIJE

Vse podrobnejše informacije v zvezi s študijem na Višji tehniški varnostni šoli v Ljubljani daje do konca meseca septembra tajništvo: Višje šole za organizacijo dela, Kranj, Prešernova št. 11 — telefon 22-420

od meseca oktobra dalje pa tajništvo: Višje tehniške varnostne šole, Ljubljana, Zalokarjeva št. 10, telefon 311-488.

Slavje v ISKRI

(Nadaljevanje s 4. strani)
vitev proizvodnih obratov
sedaj to omogoča.

Menim, da nismo neskromni, če danes z velikim zadovoljstvom praznujemo naš jubilej. Toda konec drugega desetletja ni bil naš cilj — naš cilj je prihodnost. Pred nami so nove naloge, morda težje od dosedanjih. Toda imamo zrel in sposoben delovni kolektiv, imamo voljo in ambicije, imamo pridne roke in sredstva, torej imamo vse, da lahko odločno usmerimo svoj korak v tretje desetletje.

Dovolite mi, da se ob našem jubileju v imenu samoupravnih organov iskreno zahvalim vsem članom delovnega kolektiva, vsem sodelavcem in upravnim organom za njihov prispevek h graditvi in razvoju naše tovarne v minulih dvajsetih letih.

Govor je zaključil z besedami: »Ob priliki 20-letnice obstoja Iskre, mi je v prijetno in častno dolžnost, da v imenu delavskega sveta oz. kolektiva izročim skromna spominska darila 117 članom — jubilarom, ki so že 20 let zaposleni v »Iskri«.

Navzoči so toplo pozdravljali slavlence, ki so iz rok predsednika DS prejeli lepe spominske ročne ure z vgraviranimi letnicama 1946—1966. Le-ti so se čutili ponosni, da so s svojim dolgotrajnim in vestnim delom dokaj pripomogli k razvoju Iskre.

Po podeljenih nagradah je stopil na oder predsednik Skupščine občine Kranj, tov. Martin Košir in med drugim povedal:

»Vaš delovni kolektiv praznuje letos 20-letnico obstoja in hkrati tudi 30-letnico velike tekstilne stavke. Sedanji kolektiv tovarne »Iskra« je od tekstilne stavke do danes prehodil izredno težavno pot. Napori, ki jih je vaš kolektiv vlagal za hitrejši napredek ter ekonomski uspeh, niso bili zaman. Re-

zultati vašega dela so se odrazili po vsej Sloveniji, saj je iz vašega kolektiva zrastle mnogo novih kolektivov, s katerimi vas v proizvodnem programu in nadaljnji perspektivi vežejo skupni interesi.

»Iskra« oz. »Elektromehanika«, kot eden izmed največjih kolektivov kranjske občine, je bila tudi od občinske skupščine vedno deležna ugodnosti in vsestranske moralne in materialne pomoči. Zavedamo se dejstva, da je tudi iskriški kolektiv imel polno razumevanje za komunalne potrebe in je znal najti in ceniti potrebo za reševanje skupnih problemov.

V imenu Skupščine občine Kranj, želim vašemu kolektivu ob tako lepem jubileju obilo uspehov v nadaljnjem delu in razvoju, hkrati pa sporočam, da je predsednik Tito odlikoval 16 članov vašega kolektiva. Odlikovanja so prejeli: Franc Orel (red

zasluge za narod s srebrnim vencem), Valentina Kočar, Rozman in Stanislav Pavlič (medalja zasluge za narod), za zasluge in dosežene uspehe na področju gospodarskega, kulturnega in družbenega napredka domovine: Janez Gorjanc, Branko Komac, Matko Miklavčič, Dušan Renčelj (red dela s srebrnim vencem) za zasluge in dosežene uspehe v socialistični izgradnji — domovine: Jože Perdan, Frančiška Podgoršek, Stanislav Pokorn, Ada Pušar, Franc Sparovec, Alojz Tomazin, Rafael Tratnik, Francka Troha-Križaj (medalja dela) za prizadevnost in dosežene uspehe pri delu.

Predsednik občinske skupščine je odlikovancem razdelil odlikovanja in iskreno čestital, kolektiv pa jih je nagradil s toplim aplavzom. Tako je za tem je predsednik mladine tov. Henrik Pešeta odlikoval 16 članov vašega kolektiva. Odlikovanja so prejeli: Franc Orel (red

PREDSEDNIKU REPUBLIKE JOSIPU BROZU — TITU

Danes, 10. septembra — praznuje naš delovni kolektiv 30-letnico velike tekstilne stavke v Sloveniji in 20-letnico obstoja tovarne.

Razvojna pot naše tovarne v dveh minulih desetletjih temelji na revolucionarnem boju delavskega razreda, ki je z veliko tekstilno stavko leta 1936 in nato v ljudski revoluciji izprical polno delavsko solidarnost in pripravljenost izboriti si svoje pravice.

Naš delovni kolektiv se ob doseženih uspehih v dvajsetih letih zaveda, da stoji pred njim še težavne in zahtevne naloge, ki bodo morda težje od dosedanjih. Toda odločno je pripravljen v svoji razvojni poti v celoti uveljaviti načela VIII. kongresa ZKJ in IV. plenuma CK ZKJ.

Ob tej priliki Vam želimo še veliko uspehov v usmerjanju razvoja naše celotne socialistične skupnosti.

Delovni kolektiv tovarne elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov Združenega podjetja ISKRA — Kranj

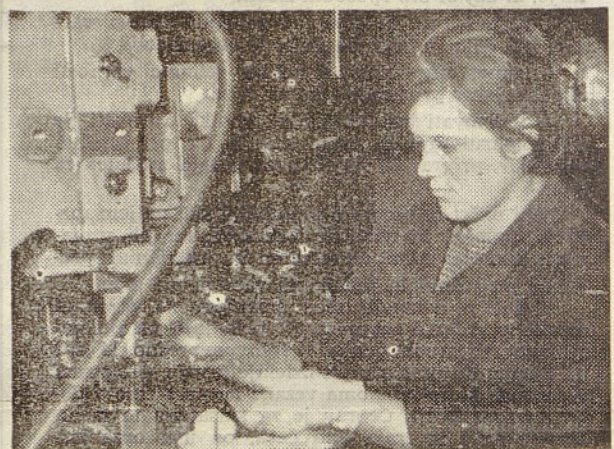
Tako se je v tovariškem vzdušju končala proslava, ki so jo obogatili s kulturnim programom mladinski pevski zbor kranjske gimnazije in recitatorja Miča Fajon in Vla-

do Uršič, enostavno in funkcionalno opremljeni oder pa je dal močan poudarek slavju nasploh.

ABC



Med slavlenci — veterani, ki so že 20 let v ISKRI, je bila nagrajena tudi Marica Domitrovič (v sredini) marljiva tajnica v našem uredništvu



Pravilo: »Predvsem previdnost!« velja vsekakor najbolj za stiskalnice

Pisma bralcev

POSLOVANJE V »ELEKTROMEHANIKI«

Na »Pisma bralcev« v štev. 33 (zadnja stran) smo dobili dopis od tov. Franca Križaja, v katerem predlaga osnove komisije, ki naj razišče sporni problem. Pismo smo odstopili organom samoupravljanja v »Elektromehaniki« v nadaljno pristojno reševanje. — S tem to polemiko zaključujemo.

Uredniški odbor

POZDRAV OD VOJAKOV

Tov. urednik!

Hvala za redno pošiljanje časopisa »Iskra«, ki mi je všeč in edina vez s podjetjem. Hkrati, ko javljam spremembo naslova, iskreno pozdravljam kolektiv »Upori« v Sentjernej, in mu želim čim več delovnih uspehov.

Franci Zupan
V. P. 1139/1 Gradskovo
kot Zajčara — Srbija

DOPISUJTE V »ISKRO«!

ČESTITKA K 20-LETNICI

K 20-letnici »Iskra« iskrene čestitke vsemu kolektivu, hkrati se zahvaljujem za redno prejemanje časopisa. Vojak Dušan inž. Osolnik — Mostar.

Hvala za čestitke oz. lepo razglednico. Želimo Vam dobro počutje pri vojakih in seveda — kmalu na svidenje!

ZAHVALA

Ob smrti moje hčerke TATJANE ZWÖLF

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v montaži stikal za izražena sožalja, poklonjeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Martina Potrebuješ



V »Elektromehaniki« je še 31 oseb, ki so sodelovali v veliki tekstilni stavki v bivši »Jugočeški« pred 30 leti. Predsednik sindikata je vsem udeležencem stavke izročil na proslavi lepa knjižna darila